

Nr. ad. 26624/17/10.12.2014

Către

Ministerul Afacerilor Interne,

Instituția Prefectului – Județul Harghita

În atenția domnului prefect Petres Sándor

Stimate domnule Prefect,

Referitor la adresa Dvs. trimis către Consiliul Județean Harghita nr. 14418/04.12.2014, Vă comunicăm următoarele propuneri privind situația problemelor cauzate de urși:

Reglementarea populației de urși

Asociațiile de vânătoare sunt de acord că între numărul optim de exemplare de urși și numărul real al acestora există o mare diferență. Acesta este uneori de două, chiar și de trei ori mai mare. Suprapopularea este provocată de lipsa de exemplare mature de masculi, care de-a lungul procesului reproductiv înlătură pui slabi, astfel ținând sub control numărul populației de urși. În urma lipsei de exemplare mature, puii de 3-4 ani ajung femele mature. La vârsta de doi ani, puii își părăsesc mamele și încep să se aventureze pe lângă teritoriile locuite de oameni, deoarece facilitarea hranei este mai ușoară aici. Acest tip de comportament se transmite generațiilor tinere de urși. Soluția este diminuarea numărului de exemplare tinere, iar vânarea exemplarelor mai mari de 200-250 puncte să fie interzisă. S-au vânat timp de zeci de ani din motive care țin de sfera materială, exemplare de masculi maturi. Ar fi importantă actualizarea cotelor de vânătoare în funcție de aceste puncte și divizarea în două-trei etape. Astfel, cota asociațiilor de vânătoare pentru exemplarele de trofeu, cât și pentru cele cu o valoare mai redusă va face parte din categorii diferite. Asociațiile de vânătoare vor putea astfel să-și acopere costurile și vor fi motivate și pentru obținerea de autorizații pentru vânarea exemplarelor mai mici.

Pe lângă acestea ar fi de dorit ca autorizațiile de vânătoare să se acorde în funcție de daunele raportate, respectiv să se hotărască în funcție de animalele deja vânat. Este foarte important ca intervențiile să se facă pe baza numărului real de exemplare.

Având în vedere că vânarea populației de urși este reglementată strict de Legea 407/2006, orice modificare a acesteia datorată atacurilor sau daunelor provocate se poate face doar prin

ordin ministerial. Stabilirea numărului real al populațiilor de animale sălbatice revine instituțiilor care administrează fondurile de vânatoare. Este deci de datoria acestora de a iniția demersuri pentru cunoașterea numărului real de exemplare și pentru acționarea în situații de suprapopulare.

Pași de urmat în cazul vătămării de persoane

Asociațiile de vânători consideră că este necesară posibilitatea de intervenire imediată. Pentru aceasta este nevoie de un ordin ministerial care să permită acest lucru (de exemplu în cazul vătămării de persoane). În momentul de față este nevoie de mai multe zile pentru ca ministerul să facă derogare și să suplimenteze numărul de autorizații de vânatoare în cazul atacurilor survenite asupra persoanelor. Trebuie accentuat faptul că fiind vorba de o specie protejată în mod special, viața omenească are prioritate.

Trebuie cuprinse într-un cadru legal demersurile care trebuie urmate în cazul vătămărilor de persoane, suportarea cheltuielilor de spitalizare, iar în cazuri grave pensionarea sau alte compensații bănești, respectiv în caz de deces cheltuielile de înmormântare să fie suportate de autoritățile competente. Pentru prevenirea vătămărilor trebuie făcute campanii de informare pentru populație, mai ales în acele localități unde prezența urșilor este frecventă, despre modul de viață al acestor animale și mai ales despre toate măsurile de siguranță care trebuie luate.

Daune provocate de animalele sălbatice

În scopul simplificării proceselor de cuantificare a daunelor și de reglementare a cotei de vânatoare se recomandă trecerea acestora în subordinea agențiilor județene de protecție a mediului. Trebuie reglementată pășunarea haotică, deoarece acestea deranjează animalele care trăiesc în sălbăticie și le silesc să își caute hrana în teritoriile locuite de oameni. Protejarea habitatelor animalelor sălbatice și reglementarea strictă exploatarea pădurilor. Experții din cadrul proiectului LIFEURSUS au o părere asemănătoare, iar pe baza experiențelor obținute de-a lungul anului 2013, propunem ei noi următoarele:

- Respectarea regulilor de pășunare, mai ales în cazul pășunatului nocturn și celui din păduri și interzicerea lăsării nesupravegheate a animalelor. Îngrijirea țărcurilor, deșeurile depozitate necorespunzător atrag animalele sălbatice.
- Animalele domestice trebuie ținute în spații protejate, grajduri și cotețe încuiate.
- Semnalizarea înainte de începerea procesului de recoltare prin intermediul pazei, a gardurilor electrice, sau a dispozitivelor sonore. Recoltarea să aibă loc la timp.
- În cazul introducerii de noi culturi, să aibă loc studii corespunzătoare cu privire la posibilitățile de protejare a culturii.

În conformitate cu experiența Agenției de Protecție a Mediului, pentru prevenirea daunelor este nevoie ca să se creeze teritorii sălbatice, iar cele existente să fie administrate corespunzător, este necesar introducerea de reglementări stricte referitoare la culegerea fructelor de pădure, iar

nu în ultimul rând este necesar interzicerea accesului practicanților sporturilor cu motor în pădure.

Convenții cadru referitoare la protecția urșilor în Uniunea Europeană

Având în vedere populația de urși din România este nevoie de o reanalizare a legislației europene din domeniu. Trebuie avut în vedere faptul că România se află într-o situație aparte și că populațiile de urși bruni de aici sunt localizate în zonele muntoase, iar teritoriul care revine unui astfel de exemplar s-a diminuat substanțial. Reglementările la nivel european nu se justifică în cazul României, față de alte state. Prin modificarea acestora s-ar aduce îmbunătățire cu privire la aspectele de coabitare a oamenilor și animalelor sălbatice.

În procesul de delimitare a ariilor protejate în cadrul proiectului Natura 2000 trebuie avută în vedere capacitatea de susținere a populației de urși și trebuie acceptată prezența acestora, vânarea acestora putându-se face doar în situații excepționale și justificate. Trebuie avut în vedere faptul că fiind vorba doar de o singură specie protejată, prin diminuarea habitatului și suprapopulare în zonele de munte din România se creează o situație care nu poate fi gestionată care reprezintă pericol pentru activitățile agricole, siguranța populației, cu efect negativ asupra mai multor ramuri ale economiei.

Având în vedere populația numeroasă e urși, puterea centrală, pe lângă instrumentele de protecție a mediului, trebuie să aibă în vedere și alocarea de fonduri pentru despăgubirile provocate de animale sălbatice. În momentul de față este destul de costisitoare asigurarea protecției împotriva daunelor cauzate de animalele sălbatice. Este nevoie de demersuri referitoare la protejarea culturilor agricole și a vieților omenești, sub forma de know-how și a de resurse financiare.

Propuneri de modificare ale legislației

Hotărârea 1679/2008

Art.4, punctele 1 și 2

Propunere:

Raportarea daunelor administrațiilor locale să poată avea loc într-un termen mai mare decât 24 de ore și existența posibilității de raportare a acestora la numărul de urgență 112.

Motivație:

Actele referitoare la daună trebuie să se depună la administrația locală pe raza căreia a avut loc aceasta. Termenul de 24 de ore este unul scurt, mai ales în situațiile în care cel prejudiciat nu locuiește în centrul comunal sau dacă paguba s-a înregistrat pe raza altei localități.

Art. 6, punctul 1

Propunere:

Cheltuielile survenite în timpul raportării daunelor (de exemplu transport) să fie despăgubite.

Motivație:

Pentru depunerea actelor necesare obținerii despăgubirilor de cele mai multe ori este nevoie de efectuarea anumitor deplasări, respectiv este posibil ca să intervină și alte cheltuieli legate de acestea. Este nevoie ca și aceste cheltuieli să fie restituite.

Art. 9

Propunere:

În caz de urgență solicitarea de intervenție se decide în curs de 24 de ore și trebuie delegată spre soluționare agențiilor județene, în scopul accelerării demersurilor. Este nevoie de scurtarea timpului de raportare și intervenție.

Motivație:

În cazul situațiilor de urgență, pentru capturarea urșilor implicați în astfel de incidente autorizația este acordată de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice. Procedura poate dura mai multe zile, în acest timp animalul liber putând provoca alte noi daune, iar asociațiile de vânători pot să-i piardă urma. Este nevoie de accelerarea procedurii sau de delegarea acesteia la nivel regional sau local. Este necesară existența unei aprobări ministeriale care să facă posibilă intervenția cât mai rapidă (de exemplu în cazul vătămărilor de persoane).

Legea 407/2006

Art. 13

Propunere:

În cazul vătămărilor de persoane să existe posibilitatea oferirii compensărilor care în funcție de gravitate să fie reprezentate de cheltuieli spitalicești, pensionare anticipată, sau chiar cheltuieli de înmormântare. Totodată, trebuie desemnate instituțiile desemnate cu determinarea și stabilirea cuantumului despăgubirilor.

Motivație:

Este necesară stabilirea procedurii în cazul vătămarilor de persoane și stabilirea persoanelor și procedura care trebuie urmată. Totodată, trebuie cuprins într-un cadru legal ca în cazul vătămarilor corporale care sunt organele abilitate care despăgubesc cheltuielile spitalicești, pensionare anticipată, sau cheltuielile de înmormântare.

Propunere:

Este nevoie ca toate pagubele materiale cauzate de animalele sălbatice să poată fi despăgubite.

Motivație:

În prezent se despăgubesc dau daunele cauzate culturilor agricole și cele suferite de animalele domestice. În restul cazurilor, nu se oferă despăgubiri.

Revin la solicitarea mea privind convocarea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență, înaintată prin adresele cu nr. 21950/2014, 26170/2014. Cum reiese și din datele comunicate de Instituția Prefecturii, în anul 2014 pagubele cauzate de urși au crescut cu aproximativ 50% față de anul 2013 (de la 105 atacuri la 156 atacuri), respectiv numărul victimelor atacurilor urșilor s-au dublat raportat în 2014 (de la 3 victime, la 7 victime), consider că este necesară convocarea Comitetului Județean pentru Situații de Urgență.

Având în prevederile Hotărârii Guvernului nr. 460 din 5 aprilie 2006 pentru aplicarea unor prevederi ale Legii nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, capitolul 3, Colegiul prefectural, art. 13 definește clar atribuțiunile colegiului, drept urmare consider că dezbaterea problematicii urșilor și luarea unor măsuri nu intră în atribuțiunile colegiului prefectural:

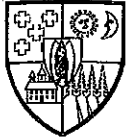
„ART. 13

(1) Colegiul prefectural are următoarele atribuții principale:

a) analizează activitatea serviciilor publice deconcentrate și propune măsuri în vederea îmbunătățirii acestora;

b) stabilește domeniile și sectoarele în care este necesară sau se poate realiza cu eficiență acțiunea coordonată a mai multor servicii publice deconcentrate;

c) stabilește măsurile necesare implementării programelor, politicilor, strategiilor și planurilor de acțiune adoptate la nivel național;

d) organizează acțiunile comune ale mai multor servicii publice deconcentrate în vederea soluționării unor situații deosebite;

e) analizează măsurile necesare în vederea realizării unui sistem comun de management al informației, al resurselor materiale, financiare ori umane.

(2) Colegiul prefectural îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege, precum și sarcini date de ministere sau de celelalte organe ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului ori de către prefect.”

De asemenea, limitarea exclusivă la litera Regulamentul de Organizare și Funcționare a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență, în speță la prevederile art. 3 nu este oportună, deoarece, inclusiv datele furnizate de Instituția Prefecturii (conform datelor comunicate de Direcția de Sănătate Publică Harghita, numărul victimelor de pe urma atacurilor urșilor este 15 persoane și nu 7 cum reiese din raportul prefecturii) indică o tendință majoră de creștere a atacurilor cauzate de urși. Pe de altă parte, limitarea exclusivă la litera regulamentului nu este în concordanță cu prevederile art. 3. literele a), b), c) și d) din Ordonanța de Urgență nr. 21/2004, privind principiile managementului situațiilor de urgență sunt:

a) previziunea și prevenirea;

b) prioritatea protecției și salvării vieții oamenilor;

c) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

d) asumarea responsabilității gestionării situațiilor de urgență de către autoritățile administrației publice.

Drept urmare rog convocarea Comitetului pentru Situații de urgență pentru a dezbate situația atacurilor provocate de urși.

Cu respect,

Borboly Csaba

Miercurea Ciuc, 10 decembrie 2014.